

V každém ročním období toho mohou děti tolik objevovat a poznávat – od proměnlivého počasí až po zvířata, rostliny a úrodu. Krásně propracované válečky ze sady Válečky - Roční období vedou děti k pozornému pozorování přírody, vnímání jejích proměn během roku a pochopení plynutí času. Práce s válečky zároveň rozvíjí jemnou motoriku, obohacuje slovní zásobu a přirozeně navazuje na další tvořivé aktivity spojené s jednotlivými obdobími.

Jak se střídají roční období

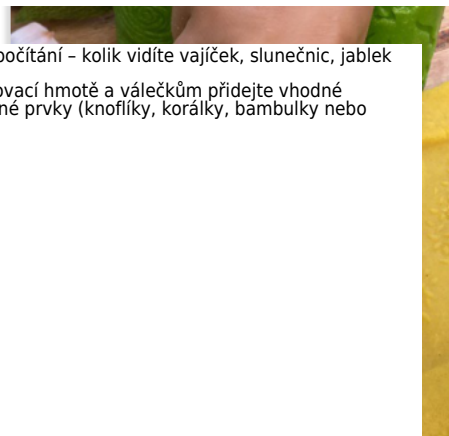
Práce s válečky je skvělá pro rozvoj jemné motoriky. Čím silněji děti přitlačí, tím více detailů se v otisku objeví.

- Nejjednodušší je vést váleček směrem od těla. Některé válečky vytvářejí svislou scénu; jiné lze odvalit svisle a potom hmotu otočit.
- Později mohou děti válet do strany přes osu těla. Překračování středové linie zapojuje obě hemisféry a podporuje koordinaci. V každém ročním období najdete několik vodorovných scén.
- Po vytvoření scény ji děti dokončí razítkem na konci válečku. Některá razítka doplňují obrázek – například květ, ovoce nebo mládě – jiná přidávají další detaily.
- Děti mohou kombinovat více válečků a vytvářet větší scény, třeba letní zahradu s různými rostlinami a květinami nebo zimní oblohu nad sněhulákem a jedlemi.

- Kromě povídání o detailech je na obrázcích spousta věcí k počítání – kolik vidíte vajíček, slunečnic, jablek nebo sobů?
- Vytvořte přírodní stolek pro aktuální roční období. K modelovací hmotě a válečkům přidejte vhodné přírodniny (květy, peří, listy, semena, žaludy či větvičky), volné prvky (knoflíky, korálky, bambulky nebo dřevěné předměty), figurky zvířat, popisky, knihy a obrázky.

Na následujících stranách najdete nápady, jak válečky využít v jednotlivých ročních obdobích.

Jaro

Válečky zobrazují: narcis a květiny, vejce a ptačí hnízdo, květy a sad, jehně a ovci, malé žabky a pulce, káčátko a kachnu.

Několik jarních válečků ukazuje zvířata v různých fázích jejich životního cyklu. Využijte je k porovnávání různých druhů zvířat:

- Která zvířata kladou vejce? Která rodí mláďata bez vajec?
- Která zvířata během růstu mění barvu nebo tvar?
- Porovnejte velikost dospělých zvířat a jejich mláďat.
- Viděly děti někdy zvířecí mláďe – ve volné přírodě nebo jako domácí zvíře?

Povídejte si o prostředí, ve kterém zvířata žijí – která žijí na souši a která ve vodě či u vody? Vytvořte jarní scénu z modré a zelené hmoty a spojte otisky několika válečků. Při návštěvě parku, rybníka, lesa nebo farmy mohou děti některá zvířata pozorovat i ve skutečnosti.

Zahrajte si na jarní detektivy. Pomocí válečků, Kamenů počasí, vytištěných obrázků nebo vlastních značek zaznamenávejte, co objevíte:

- Co venku slyšíte, vidíte nebo cítíte?
- Jaké je teplo?
- Jaké je počasí?

Váleček narcis a květiny:

- Jaké další květiny vidíte? Který hmyz navštěvuje narcisy a co hledá – nektar a pyl?
- Použijte zelenou hmotu jako podklad a žlutou na otisk květu narcisu. Dokážou děti vytvořit i jeho 3D trubku?
- Scénu doplňte skutečnými či umělými květy, knoflíky, listy nebo figurkami hmyzu.
- Narcisy snadno vyrobíte ze žlutého papíru: vystříhnete okvětní lístky a doprostřed přidejte nabarvenou ruličku nebo část plátu od vajec.
- Venku si připravte zahradnický koutek s kompostem, květináči, nářadím a semínky či cibulkami.

Váleček vejce a ptačí hnízdo:

- Nechte děti do hnízda otisknout jedno, dvě nebo tři vejce.
- Přidejte skutečné či umělé skořápky, třídící vejce Yellow Door nebo hnízdo k prozkoumávání.
- Z čeho ptáci stavějí hnízda? Zkuste vytvořit vlastní z větviček, peří a lepidla – 2D varianta bude snazší.
- Zjistěte, jak vypadají vejce různých ptáků, například kosa, sýkory nebo vrány. Děti je mohou namalovat a nalepit do svých hnízd.

Váleček květy a sad:

- Pokud můžete, přineste skutečné větvičky s květy.
- Vydejte se na procházku za rozkvetlými stromy. Jaké barvy květů najdete? Zaznamenejte je čárkami do jednoduché tabulky. Kvetou všechny stromy ve stejnou dobu?
- Co se děje s květy, když fouká vítr? Změřte, jak daleko od stromu doletí. Vytvořte vlastní květinovou spršku z hedvábného papíru.

Váleček jehně a ovce:

- Pokud můžete, navštivte jehňata. Jak se pohybují?
- Proč se ovce rodí právě na jaře, kdy se otepluje? Jak se ovce zahřívají v zimě?
- Ovce mívají obvykle jedno až tři jehňata. Dokážou děti ke každé ovci přidat rázítkem jedno, dvě nebo tři jehňata?
- Vytvořte obrázek jehněte: černý otisk ruky doplňte vatou, bílým otiskem prstu jako okem a černou tečkou koncem větvičky.

Váleček malé žabky a pulci:

- Prohlédněte si otisk zblízka – najdete žabí vajíčka, pulce, malé žabky i dospělé žáby?
- Kde žáby kladou vajíčka? Co potřebují pulci a malé žabky? Cím se živí? Proč je jaro vhodné období pro jejich narození?
- Vytvořte obrázek životního cyklu žáby. Na vajíčka použijte recyklovanou bublinkovou fólii nebo bílé bambulky s černými tečkami. Pulec může být černá bambulka s papírovým ocáskem, malá žabka zeleně natřený díl plátu od vajec s ocáskem a nožkami z chlupatých drátků a dospělá žába malý zelený papírový kelímek. Vytvořte jim i rybníček.
- Přidejte dřevěnou sadu Five Frogs on a Log a bazének z modelovací hmoty.

Váleček káčátko a kachna:

- Kolik káčátek asi kachna má? Otiskněte pět malých kachen. Můžete přidat i stopu kachny ze sady Pojďme objevovat: Stopy z farmy a vytvořit cestičky.
- Vytvořte maminku kachnu a pět káčátek na samostatných kouscích hmoty a použijte je při zpívání písničky.
- Navštivte kachny.

Povídejme si – užitečná slova
narcis, cibulka, nektar, pyl, vejce, hnízdo, květ, ovce, jehně, žabí vajíčka, pulec, malá žabka, žába, kachna, káčátko

Písničky spojené s jarem

Five Little Speckled Frogs

Five Little Ducks

Mary Had a Little Lamb

Knihy o jaru

That's MY Flower! – Alice Hemming

Pip and Egg – Alex Latimer

Tad – Benji Davies

Léto

Válečky zobrazují: slunečnici a zahradu, jahodu a jahodový záhon, chmýří a pampelišky, vlaštovku a střechy, mládě sovy a sovu, motýla a květiny.

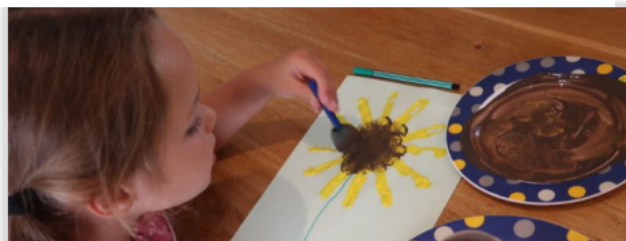
Letní válečky představují několik druhů rostlin v různých fázích životního cyklu. Využijte je k povídání o tom, jak rostliny rostou a rozmnožují se:

- Prohlédněte si skutečná semena (pozor na alergie). Mají stejnou velikost a tvar? Jak se dostanou z rostliny do půdy? Děti mohou pohybem napodobit různé způsoby šíření – kutálení, unášení větrem nebo zachycení na zvířatech.
- Zasaďte rychle klíčící semínka, například řepičku, a sledujte, jak vyrůstají.
- Povídejte si o květinách: kde rostou a jaký hmyz je navštěvuje?

Pomocí několika válečků a různobarevné hmoty vytvořte letní scénu. Modrá může být obloha plná vlaštovek, zelená letní zahrada a červená i další barvy poslouží na květiny a ovoce.

Navštivte park, rybník, les nebo zahradu a hledejte ptáky, hmyz, květiny, semena a plody. Zahrajte si na letní detektivy a své objevy zaznamenávejte pomocí válečků, senzorických kamenů Motýli a Ptáci, Kamenů počasí, obrázků nebo vlastních značek.

- Co venku slyšíte, vidíte nebo cítíte?
- Jaké je teplo?
- Jaké je počasí?

Váleček slunečnice a zahrada:

- Po vytvoření zahrady a otisknutí slunečnic přidejte skutečné či umělé květy, listy, slunečnicová semínka (pozor na alergie) nebo knoflíky.
- Zasaďte slunečnice a měřte jejich výšku. Která je nejvyšší a nejnižší?
- Odkvetlé slunečnice využijte k tisku: střed potřete hnědou a okvětní lístky žlutou barvou a obtiskněte na papír. Alternativně nastříhejte konec papírové ruličky na proužky a tiskněte žluté lístky kolem hnědého středu.
- Připravte zahradnickou hru s náradím, rukavicemi, kompostem, květináči, semeny a květinami.

Váleček jahoda a jahodový záhon:

- Vytvořte zelený jahodový záhon a červeně otiskněte spoustu jahod.
- Uspořádejte piknik s plyšovými medvídky a rozdělte mezi ně jahody rovným dílem.
- Kde má jahoda semínka? Je jediným ovocem se semínky na povrchu a průměrná jahoda jich má asi 200.
- Vypěstujte vlastní jahody venku nebo z mladé rostlinky na slunném parapetu.
- Připravte letní ovocný salát. Děti mohou opatrně krájet měkké ovoce a procvičovat jemnou motoriku.

Váleček chmýří a pampeliškv:

- Povídejte si o tom, jak se pampeliška mění v chmýří, a stejnou proměnu vytvořte razítkem v hmotě. Přidejte skutečné květy, chmýří a listy nebo obarvěte hmotu žlutými okvětními lístky.
- Foukejte do chmýří – kolikrát musíte fouknout, aby všechna semínka odletěla? Proč některá semena létají?
- Natrhejte pampelišky do vázy. Můžete vykopat celou rostlinu a prozkoumat dlouhý kořen, listy i květ.
- Malujte pampeliškami jako štětci. Nebo nastříhejte konec papírové ruličky a tiskněte žluté květy či bílé chmýří.

Váleček vlaštovka a střechv:

- Vytvořte střechy a nad ně otiskněte vlaštovky. Všimněte si špičatého tvaru křídel a podívejte se na video jejich akrobatického letu.
- Povídejte si o tom, čím se vlaštovky živí a jak daleko migrují, například z Afriky do Evropy.
- Pomocí obrázků ptáků nebo senzorických kamenů Ptáci zaznamenávejte čárkami, kolik ptáků uvidíte.

Váleček mládě sovy a sova:

- K otisku sovy a mláděta přidejte peří, větvičky a hvězdy; nabídněte i vykrajovátko ve tvaru hvězdy či měsíce.
- Jakou denní dobu scéna ukazuje? Povídejte si o nočních zvířatech. Proč mají sovy velké oči a výborný sluch? Čím se živí a kde žijí?
- Nabídněte váleček spolu s knihou Owl Babies a dalšími lesními rekvizitami k převyprávění příběhu.
- Vytvořte sovu tiskem houbičky bílou či šedou barvou a doplňte zobák, oči a nohy.

Váleček motýl a květiny:

- Do scény z modelovací hmoty přidejte květiny, listy, semena a papírové motýly.
- Povídejte si o životním cyklu motýla. Motýli mohli naklást vajíčka na listy – co se z nich vylihně? Sada Válečky – Hmyz na zahradě obsahuje váleček s housenkou.
- Pokud uvidíte motýla na květu, zkuste pozorovat jeho sosák. K čemu ho používá?
- Vytvořte motýlí malý svět se senzorickými kameny Motýli a Květiny.
- Zjistěte, jak mohou některé druhy motýlů cestovat tisíce kilometrů.

Povídejme si – užitečná slova
květ, plod, semeno, okvětní lístek,
stonek, chmýří, migrovat, noční,
housenka, kukla

Knihy o létu

Sam Plants a Sunflower – Kate Petty

Owl Babies – Martin Waddell

My Butterfly Bouquet – Nicola Davies

The Hungry Caterpillar – Eric Carle

Písničky spojené s létem

There's a Tiny Caterpillar

Mary, Mary, Quite Contrary

Ring a Ring O'Roses

Podzim

Válečky zobrazují: padající listí a strom, ostružinu a ostružiník, vyřezaný obličej a dýně, žalud a veverku, pavučinu a rostliny, jablko a jablko.

Rostliny na podzimních válečkách vybízejí k povídání o životních cyklech rostlin:

- Co se na podzim děje s listy některých stromů? Jaké barvy získávají?
- Jaké plody a semena jsou na válečkách? Které můžeme jíst? Porovnejte velikost a tvar semínek dýně, jablka a žaludu (nejprve ověřte případné alergie).

Vytvořte podzimní scénu z několika válečků. Na listy použijte hnědou, červenou nebo oranžovou hmotu a další barvy na plody. Přidejte figurky veverek a pavouků, hračkové ovoce a zeleninu, knoflíky, listy, semena, větvičky a šišky.

Navštivte park, les nebo farmu a hledejte listy, semena, bobule, plody, pavouky, pavučiny a veverky. Povídejte si o tom, čeho se lze bezpečně dotýkat a co je lepší jen pozorovat. Zahrajte si na podzimní detektivy a zaznamenávejte své objevy.

- Co venku slyšíte, vidíte nebo cítíte?
- Jaké je teplo nebo chladno?
- Jaké je počasí?
- Jaký pocit máte, když šlapete na podzimní listy?

Váleček padající listí a strom:

- Vytvořte strom, otiskněte podzimní listy a přidejte figurky lesních zvířat.
- Nasbírejte spadlé listy a třídte je podle barvy, tvaru a velikosti. Tvořte z nich vzory a obrázky. Přiřazujte listy ke stromům a porovnávejte je s tvary v sadě Match Me: Sensory Leaf. Dokážete určit strom podle listu, například dub?
- Položte různé listy na papír a houbičkou kolem nich naneste podzimní barvy, čímž vzniknou siluety listů.

Váleček ostružina a ostružiník:

- Po vytvoření ostružiníku a otisknutí plodů přidejte další ostružiny z malých kuliček hmoty. Venku můžete malovat přímo ostružinami na papír či pevný povrch.
- Proč má ostružiník trny? Jak se při sběru neporanit? Která zvířata jedí ostružiny?
- Z nasbíraných ostružin připravte crumble, třeba s jablky, nebo koláč z hotového těsta.

Váleček vyřezaný obličej a dýně:

- Po použití válečku mohou děti vytvořit dýni z modelovací hmoty a otisknout na ni obličej.
- Rozřízněte skutečnou dýni a najděte stopku, slupku, dužinu a semena.
- Porovnávejte různé tykve a dýně podle velikosti, tvaru, hmotnosti, barev a vzorů.
- Uvařte z dýně polévku či koláč nebo ji upečte. Semínka lze opražit a sníst, pokud nejsou problémem alergie.

Váleček žalud a veverka:

- Vytvořte scénu a přidejte žaludy, které veverka sbírá. Povídejte si o jejím skákání – viděly děti někdy veverku běžet nebo skákat? Otiskněte do hmoty skutečný žalud a prozkoumejte vzor.
- Sbírejte žaludy či kaštiny a tvořte z nich vzory a obrázky. Když je necháte venku, zvířata je mohou později využít. Přidejte také plody ze senzorické sady Feast of Nature.
- Z žaludů vytvářejte číselné řady. S plyšovými veverkami můžete počítat, kolik má každá ve své zásobě.
- Namalujte žaludy a doplňte jim obličej; čepičky mohou být klobouky.
- Pozorujte veverky v parku. Pokud některá skočí mezi stromy, změřte vzdálenost.

Váleček pavučina a rostliny:

- Po vytvoření scény a pavučin si všimněte jejich detailů. Najdete venku skutečné pavučiny? Černý papír za pavučinou pomůže lépe ukázat její strukturu.
- Svažte dvě či tři větvičky křížem přes střed a vlnou mezi nimi utkejte pavučinu.

Váleček jablko a jablň:

- Po vytvoření jabloně přidejte knoflíky jako jablka. Procvičujte počítání a sčítání – například tři zelená a dvě červená jablka. Kolik je jich dohromady? Vytvořte opakující se vzor z různobarevných jablek.
- Ochutnejte různé odrůdy jablek. Která jsou kyselá a která sladká? Můžete zkusit vyrobit jablečný mošt.
- Tiskněte rozpůlenými jablky. Pokud máte poblíž planou jablň, její malé plody se dětem dobře drží. Po skončení je omyjte a nechte venku pro zvířata.

Povídejme si – užitečná slova
opadavý, stálezelený, ostružiník, trny, semena, stopka, dužina, slupka, žalud, kaštan, štětka, pavučina, tkát, kyselý, sladký, šťavnatý

Písničky spojené s podzimem

Way up High in the Apple Tree

Incy Wincy Spider

Dingle Dangle Scarecrow

Knihy o podzimu

The Oak Tree – Julia Donaldson

The Leaf Thief – Alice Hemming

Archie's Apple – Hannah Shuckburgh

Zima

Válečky zobrazují: ptáka a větve, sněhovou vločku a sních, cesmínu a zimní věnec, obličej a sněhuláka, soba a horu, hvězdu a jedli.

Zimní válečky představují opadavé i stálezelené stromy. Povídejte si o tom, že některé stromy na podzim ztrácejí listy a v zimě mají holé větve, zatímco jiné mají listy či jehličí po celý rok. Hledejte v okolí stromy s listy i bez nich.

Pomocí několika válečků a různobarevné hmoty vytvořte zimní scénu. Tmavě modrá může být zimní obloha a bílá zasněžená krajina; další barvy využijte na jedle a bobule. Přidejte figurky sněhuláků, sobů a polárních zvířat, umělé bobule, hvězdy, vločky, knoflíky a větvičky.

Navštivte park, rybník, les nebo farmu a hledejte stromy s listy i bez nich, bobule, ptáky a další zvířata. Zahrajte si na zimní detektivy a své objevy zaznamenávejte pomocí válečků, kamenů počasí, obrázků nebo značek.

- Co venku slyšíte, vidíte nebo cítíte?
- Jaké je teplo nebo chladno?
- Jaké je počasí?

Váleček pták a větve:

- Viděly děti někdy ptáka sedět na zimním stromě? Kterí ptáci u nás zůstávají přes zimu?
- Vytvořte krmítko a pomozte zimním ptákům najít potravu. Navštěvy ptáků můžete zaznamenávat čárkami do tabulky. Připravte i místo s vodou ke koupání a pití.
- Vytvořte venkovní zimní les jako malý svět: zapíchněte větvičky do země, přidejte figurky lesních zvířat a lehce poprašte moukou jako sněhem.

Váleček sněhová vločka a sních:

- Použijte váleček s bílou „oblačnou“ hmotou z jednoho dílu dětského tělového mléka a dvou dílů kukuřičné mouky, propracované dohladka. Pro třpyt lze přidat biologicky rozložitelné třpytky. Zasněženou oblohu využijte v polárním malém světě.
- Vyrábějte souměrné papírové vločky nebo je skládejte z dřevěk a zdobte recyklovanými materiály, korálky či látkami. Povídejte si o souměrnosti a opakujících se vzorech.

Váleček cesmína a zimní věnec:

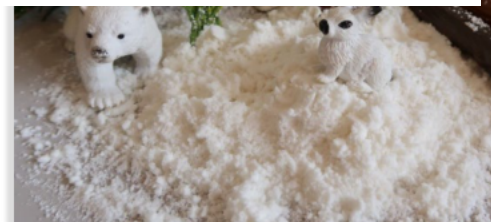
- Obrázek z tohoto válečku je ideální k doplnění listy, jehličím, malými šiškami a korálky jako bobulemi. Děti mohou do hmoty otiskovat i šišky a pozorovat vzniklý vzor.

- Prohlédněte si skutečný břechtan nebo větvičky jedle a zkuste vytvořit zimní věnec. Češmíně se kvůli pichlavým listům a jedovatým bobulím raději vyhněte. Pro bezpečnější variantu použijte dřevnaté bylinky, například rozmarýn, levanduli nebo šalvěj. Nebo vytvořte opakovaně použitelný věnec z papírových listů, látky, korálků a šišek nalepených na kartonový kruh.
- Šišky se skvěle hodí k volnému tvoření – děti mohou mezi šupiny zasouvat bambulky, kousky chlupatých drátků, látky nebo zmuchlaný hedvábný papír.

Váleček obličej a sněhulák:

- Po vytvoření sněhuláka a otisknutí obličeje přidejte knoflíky, větvičky a třeba plstěnou čepici a šálu. Použijte ho jako inspiraci pro 3D sněhuláky z bambulek nebo vaty.
- Domácí sníh je zábavný a smyslově zajímavý. Smíchejte stejné díly jedlé sody a kukuřičné mouky a pomalu přidávejte vodu, dokud nevznikne sypká, ale lehce tvarovatelná hmota. Figurky zvířat si ve sněhových závějích skvěle vyhraji.

Váleček sob a hora:

- Do zimní scény přidejte figurky jelenů a dalších zvířat ze zimních oblastí. Pro další hru využijte sadu Pojďme objevovat: Polární stopy.
- Zjistěte více o sobech. Kde žijí a čím se živí?
- Vytvořte obrázek soba z tenkých větviček a papírových tvarů. Z hnědého papíru vystříhnete velký obdélník jako tělo a menší trojúhelník jako hlavu, rohy obou tvarů zakulatíte. Přidejte uši, oči, nos a větvičky jako nohy a parohy; stálezelené větvičky mohou představovat stromy.

Váleček hvězda a jedle:

- Vmíchejte do modelovací hmoty jehličí nebo lístky rozmarýnu pro podobný vzhled a vůni. Vyválený strom ozdobte knoflíky, hvězdami a korálky.
- Vyrobtě papírové nebo kartonové vánoční stromky a ozdobte je podobným způsobem.

Povídejme si – užitečná slova
opadavý, stálezelený, jedle, sněhová vločka, souměrný, jehličí, šišky, sob, parohy

Písničky spojené se zimou

The Holly and the Ivy

Rudolph the Red-Nosed Reindeer

Twinkle Twinkle Little Star

Knihy o zimě

Over and Under the Snow – Kate Messner

The Snowflake – Benji Davies

Winter Sleep: A Hibernation Story – Sean Taylor a Alex Morss